

ÚSMEV NÁK

2. ročník, číslo 1,
2023/2024,
september - október

PREČÍTAJTE SI NAŠE VESELÉ
ŠKOLSKÉ SPRÁVY,
KTORÉ VÁM VYČARIA ÚSMEV NA TVÁRI.

Vitaj nový školský rok

Naše plány

Sme hrdí na to, že pokračujeme v ďalšom ročníku YRE reportéri a tešíme sa, že naše príbehy môžeme zdieľať s vami.

Naša škola nedávno získala ocenenie eTwinning school. Tešíme sa na spoluprácu s ďalšími školami na vzdelávacích projektoch.

Zapálení pre vzdelávanie v prírode, chceme naďalej pokračovať vo vylepšovaní školského areálu a podmienok pre učenie sa vonku.

“
Upratujeme
okolie našej školy
”

Ako každý rok, tak aj tento školský rok sme sa zapojili do čistenia a upratovania okolia školy v rámci celoslovenského projektu Upracme Slovensko. Upratovali všetci žiaci, asistenti aj učitelia, malí aj veľkí. Žiaci OU zbierali odpad, ktorý bol voľne pohodený v priestoroch školy zväčša pri plote, čistili a pálili konáre. ZŠ zametala spolu s učiteľmi celý areál školy, aby bol krajší. Do projektu Upracme Slovensko sme sa zapojili znova preto, aby sme si stále viac a viac uvedomovali dôležitosť našej drahej vzácnej prírody, a takto jej pomohli. Upratovali sme lebo nám záleží aj na našej škole, aby bolo prostredie krásne a čisté. A svojím vlastným príkladom dávame najavo, že sa to dá spraviť.
Andrej Zjavka

“ Dajme im ešte šancu ”

Aj v tomto školskom roku sme si v triedach, kde sa vyučuje náboženstvo, volili patróna triedy. Sú našimi kamarátmi a ochrancami počas školského roka. A pretože ich obrázok máme v triede, chceli sme, aby obrázok aj pekne vyzeral. Vtedy sme objavili staré rámičky, ktoré zdobili steny našej školy už veľmi dávno a vyzerali súce na vyhodenie. Ale aj tu bol problém, Rámy boli drevené s plastovou lištou, a tak sme ich nemohli dať do plastu, pretože sú drevené. Nepatria ani do dreva, lebo obsahujú plast. A tak by sme ich mali dať do komunálneho odpadu, čo bola najhoršia voľba s ohľadom na životné prostredie. Preto sme sa rozhodli dať im ešte šancu. A naozaj stačilo málo, Akrylová farba, štetec a chuť do práce. Užili sme si zábavu pri maľovaní rámu, čakání, kedy konečne uschne farba a budeme môcť do vnútra vložiť obrázok patróna. Výsledok bol ešte krajší ako sme čakali. A veľmi sa tešíme, že rámičky môžeme používať zasa, pretože obrázok sa dá vždy ľahko vymeniť.

Daniel Filo, prípravný ročník OU

4. AU

Vedeli ste, že náš patrón, svätý Tomáš Morus, bol lord kancelár anglického kráľa Henricha VIII. a jeho priateľ? Keď kráľ požadoval, aby zložil prísahu, že je hlavou cirkvi v Anglicku, Tomáš odmietol, a to ho stálo život. Popravili ho štátim za jeho odvahu a vernosť svojej viere.

Naši patróni

5. AU

Podľa tradície bola sv. Veronika žena, ktorá sa nebála vojakov a podala šatku Pánu Ježišovi, keď niesol svoj kríž na Golgotu. Na šatke zostala odtlačená podoba Kristovej tváre. Nikde neexistuje historická zmienka o tejto udalosti, no tradícia je tak silná, že Veronikina šatka a jej čin má pevné miesto na krížovej ceste. Patrí jej 6. zastavenie krížovej cesty. Symbolom Veroniky je šatka s podobou Kristovej tváre.

6. AU

Náš patrón je sv. František, on žil veľmi ľahkovážne, no raz ho nadchlo posolstvo od Krista samého: "František, nevidíš, že sa môj dom rozpadá? Oprav ho!" A tak sa František zriekol všetkého, čo mal, a založil reholu, ktorá prijala úplnú chudobu. Miloval prírodu a zvieratá, preto je patrónom ochranárov prírody. A založil vianočnú tradíciu betlehemov, je to náš vzor vo viere a láske k prírode.

Sv. Šebastián bol vojakom v Rímskej armáde. Vďaka nemu sa viacero ľudí obrátilo. Za cisára Diokleciána ho vymenovali za kapitána, pretože nevedeli, že je kresťanom. Keď to zistili, zbavili ho velenia a šípami sa ho pokúsili zabiť. Nebol však mŕtvy. Našla ho sv. Irena a postarala sa o neho. Keď sa uzdravil, išiel za cisárom a vyčítal mu jeho nespravodlivosť voči kresťanom. Na cisárov rozkaz ho zbičovali na smrť. Je patrónom lukostrelcov, atlétov a vojakov.

7. AU

8. AU

Sv. Ignác pochádzal zo španielskej Loyoly. Ako mladý sa stal rytierom v kráľovských službách. Rozhodujúca pre jeho život bola obrana pevnosti v Navarre, kde mu delová guľa ťažko poranila obe nohy. Počas liečby sa veľmi nudil, a tak dostal na čítanie kresťanské knihy. Pri čítaní objavil, že svätí sú tiež hrdinovia, čo viedlo k jeho obráteniu. Založil reholu jezuitov. Jeho heslo znelo „všetko na väčšiu slávu Božiu“.

9. AU

Bl. Laura Vicuña sa narodila v Chile, po smrti otca odišli do Argentíny. Tu jej mama začala žiť hriechom životom s farmárom Manuelom. Laura sa kvôli tomu veľmi trápila. Každý deň sa modlila za to, aby ho jej mama opustila. Laura za jej obrátenie ponúkla svoj život. Jej slová boli vypočuté a Laura ochorela na tuberkulózu. Matka jej pred smrťou sľúbila, že odíde od Manuela a vráti sa k Bohu. Hneď na druhý deň pri mŕtvom tele svojej dcéry, svoj sľub dodržala.

10. AU

Vedeli ste, že Bl. Sára Salkaházi pôsobila pôvodne ako učiteľka a neskôr ako novinárka? Až neskôr vstúpila do rehoľnej Spoločnosti sociálnych sestier v Košiciach. Preložili ju do kláštora v Budapešti, kde počas druhej svetovej vojny skrývala spolu s ostatnými sestrami Židov. Po udaní jednej zo zamestnankýň kláštora ju dolapili a s niekoľkými Židmi, ktorých ukrývali, zastrelili a telá zvrhli do Dunaja. Bola vyhlásená za Spravodlivú medzi národmi.

TÉMA učíme vonku

Náš reportérsky tím v zložení Edita, Sofia a Tomáš sa zapojil do jesennej výzvy YRE reportérov - Malý čin pre lepšiu klímu. V našom príspevku sme zisťovali, kde sa naši žiaci cítia najlepšie. Odpovedi boli rôzne: náboženská trieda, kuchyňa, telocvičňa, dielňa, ale žiaci svoj čas veľmi radi trávia aj vonku. Preto sa veľmi tešíme, že naši učitelia, nielen berú žiakov von na prechádzku, ale vonku ich aj učia. Zistili sme, že vonku sa dajú učiť všetky predmety, tu máme ukážky z niektorých.

Outdoorové vyučovanie v Praktickej škole

Keďže nám prvé školské týždne počasie prialo, využili sme každú možnosť utiecť z triedy a využiť na vyučovanie naše krásne altánky. Tam sme sa na čerstvom vzduchu učili poznávať prostredníctvom hier rastliny a dreviny v ich prirodzenom prostredí a tvorili. A keďže sme boli v prírode, aj naša tvorba bola o prírode, a ako ináč, s využitím toho, čo nám príroda ponúkla.

Mgr. Beáta Astrabová

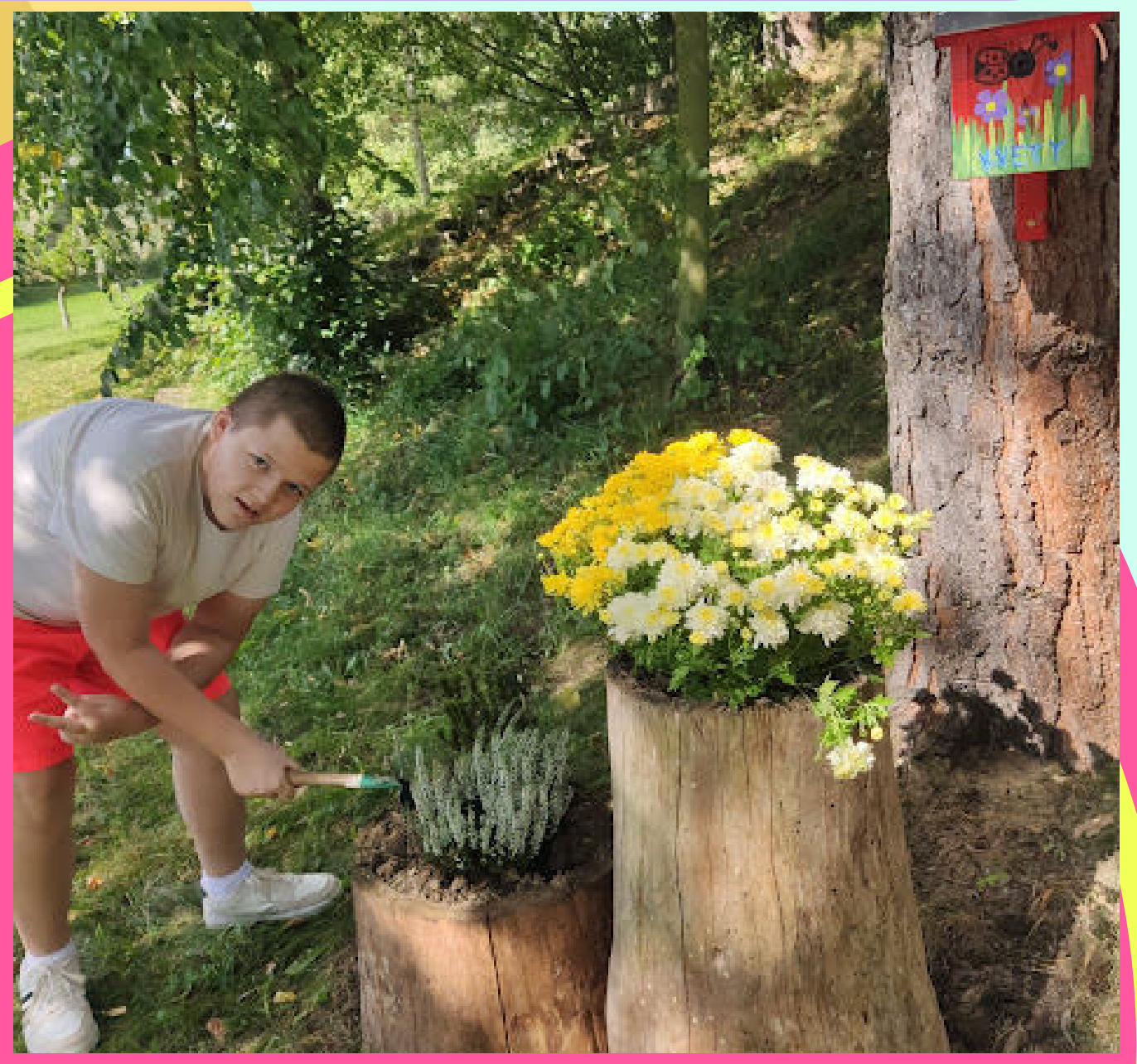
MATAŠ

indiánsky kmeň, hurá von

TÉMA učíme vonku

Rozvíjanie komunikačných schopností a sociálnych zručností

Dostala sa mi do uší krásna veta dovoľm si ju použiť: „Najlepšia trieda je tá, ktorá má miesto strechy oblohu“. Všetci radi trávim čas na čerstvom vzduchu a teplé slnečné Lúče nás veľmi často ťahajú do školskej záhady. A to nie len na relax, ale aj na vzdelávanie. Takto sme sa vybrali na hodinu RVA aj my, Indiánsky kmeň MATAŠ. (Marek, Adam, Tobias, Alexander, Šimon). Tento školský rok sme totiž indiáni. Učenie v altánku nám išlo ľahko. Dozvedeli sme sa o živote indiánov, a aj sme sa pri tom zabavili.

Pracovné vyučovanie

Pracovné vyučovanie je predmet, ktorý je pre našich žiakov veľmi dôležitý! Vďaka pracovnému vyučovaniu sa z nich formujú šikovní mladí ľudia, ktorí sa neboja práce. Či už pracujú vonku v záhrade, skrášľujú areál alebo sa realizujú v domácich prácach. Mgr. Zuzana Štefaňáková

Na hodine pracovného vyučovania sme sadili izbové kvety do našej triedy. Naučili sme sa, ako sa kvety sadia, kypria, polievajú a hnoja. Tešíme sa na to, ako nám budú skrášľovať triedu, a ako sa budeme o ne spoločne starať. Mgr. Zuzana Boleková Kompanová

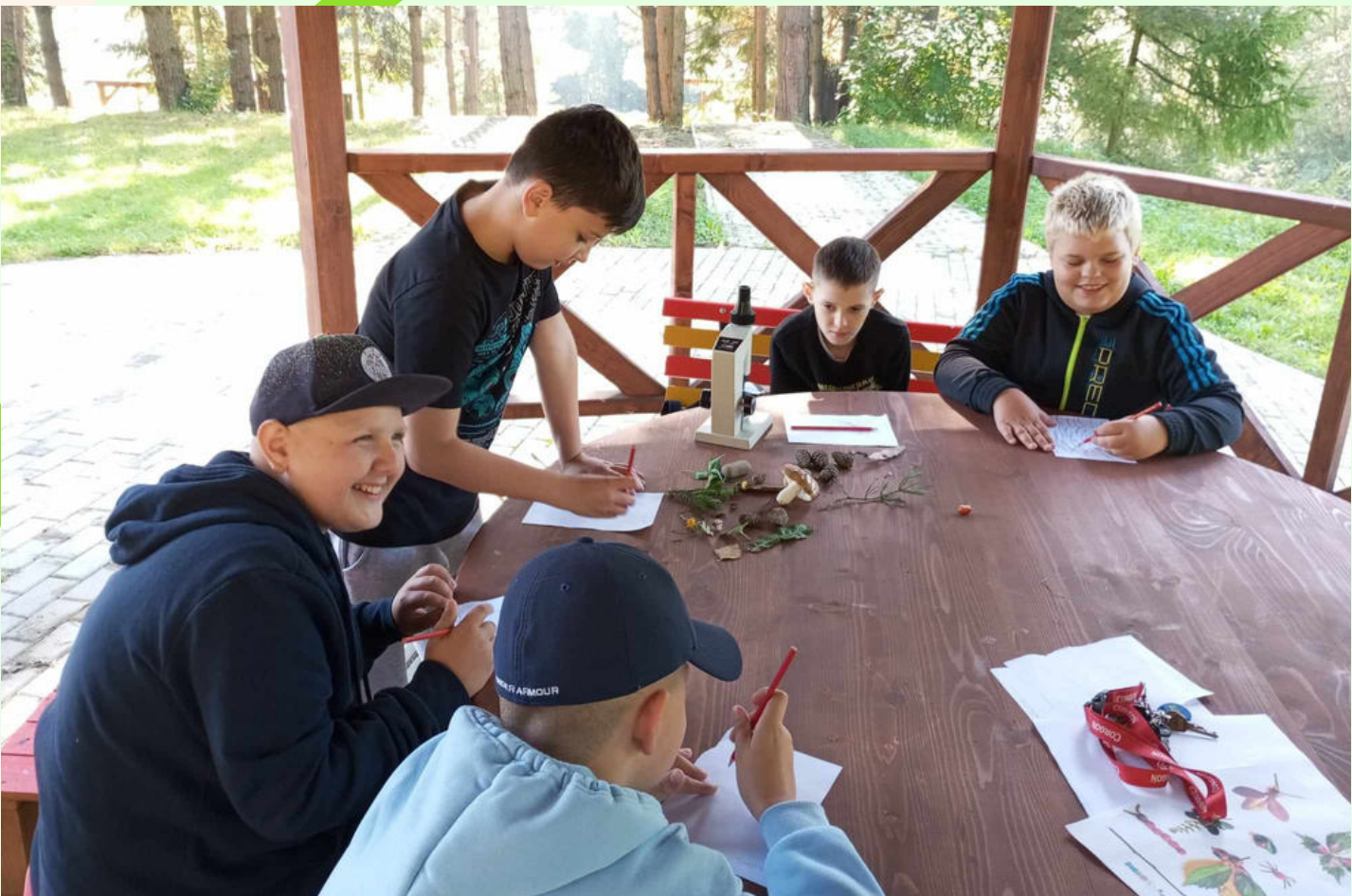
Vlastiveda

V tomto krásnom slnečnom počasí sa žiaci 7.AU prostredníctvom otvorového vyučovania zahrli na vedcov. Pod mikroskopom pozorovali živú prírodu, druhy rastlín, časti, z ktorých sa rastliny skladajú. Veľmi ich to bavilo a určite si takúto vyučovaciu hodinu zopakujeme.

Mgr. Denisa Čajková

TÉMA
učíme vonku

Náboženská výchova

Aj náboženstvo sa dá učiť vonku. Učiť sa o stvorení sveta vonku je priam ideálne. Žiaci si s gaštanovou abecedou stavali slová, ktoré súvisia so stvoreným svetom. Zvládli sme aj tému akou je Desatoro. So zviazanými očami sme zisťovali, že ak nás nik nevedie, ľahko narazíme. Aby sme videli na cestu potrebujeme oči, aby sme vedeli rozlišovať dobré a zlé, na to máme Desatoro.

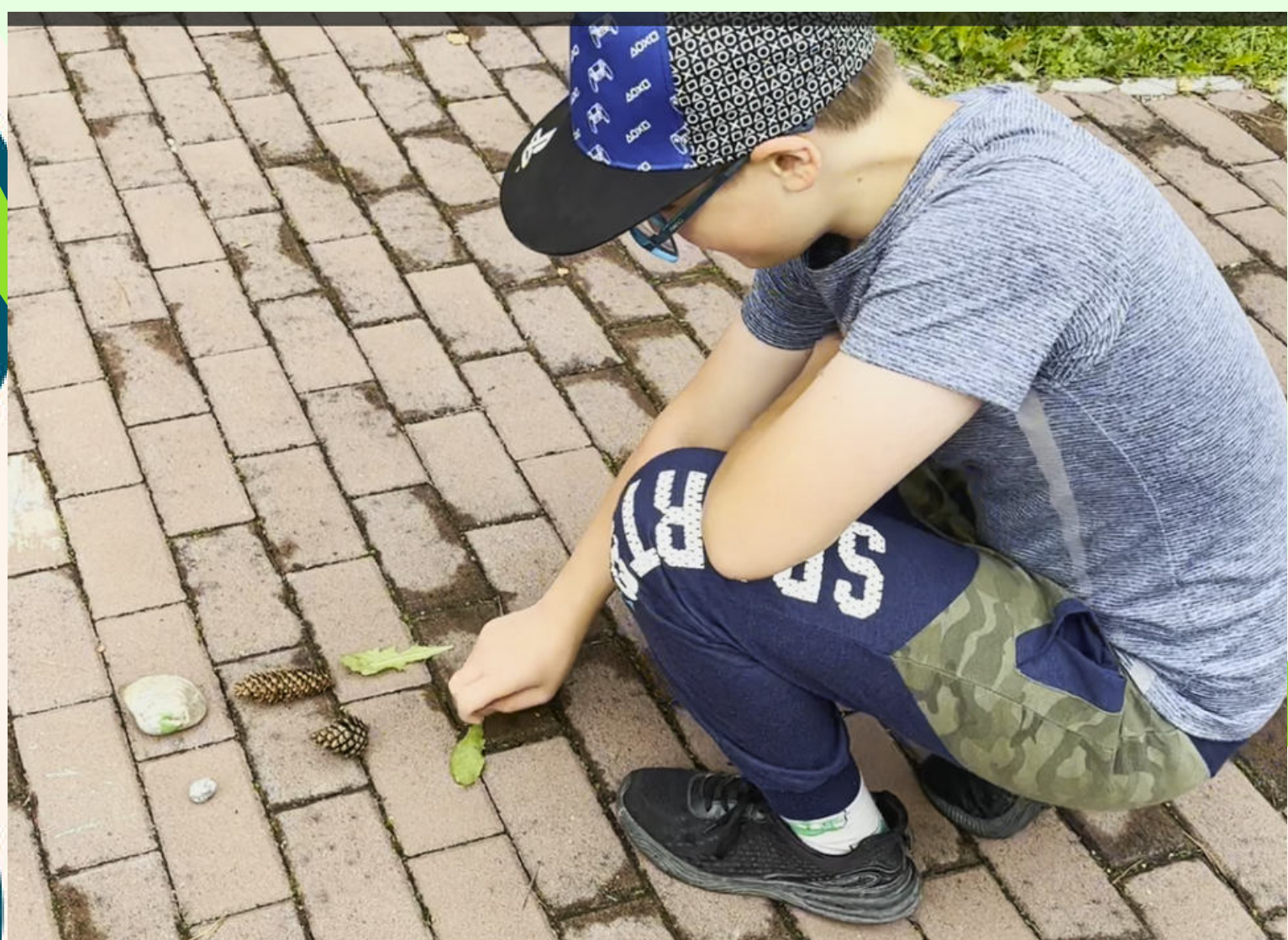
Mgr. Miroslava Kvaková

Anglický jazyk

Na hodine anglického jazyka sme sa vonku učili slová small a big. Aby sme si nové slovíčka ľahšie zapamätali, hľadali sme veci v prírode a delili ich na malé a veľké. A zistili sme, že lavička je naozaj big.

Mgr. Miroslava Kvaková

Žiaci zo 6.AU využili krásne slnečné jesenné dni na učenie sa vonku. Zbierali plody, pomenovávali ich, triedili a počítali. Nakoniec z nich vytvorili zábavne postavičky.

Mgr. Eva Adamčíková

TÉMA
učíme vonku

Kúzelná skriňa

Novinky

Vzdelávací panel

Staré veci u nás naozaj nepatria na smetisko. Tak to bolo aj v prípade starej skrine. Čakala na svoje vyradenie, ale prišla šikovná pani učiteľka Zuzka so skvelým nápadom. Premenila starú skriňu na novú pomocou farbičiek, a dala je aj novú úlohu. Uložila do nej pomôcky na vyučovanie vonku. III. BV bola na prieskume, čo všetko skriňa ukrýva. Bolo toho toľko, že sa počas celej vyučovacej hodiny nedostali von.

redakčná rada

V lesnej pedagogike môžete nájsť nové kartičky o zvieratkách. Kartu si môžete odopnúť a nájsť v areáli zvieratko. Cez QR kód si môžete vypočúť jeho hlas a pozrieť video. Potom nezabudnite kartu prilepiť naspäť.

Vypchatá straka nás zaujala tak, že sme ju ani nechceli vrátiť naspäť do skrine

Motýle, hmyz, kamienky a iné krásy nájdeme ukryté v škatulkách.

Školská záhrada

K vyučovaniu vonku patrí aj práca v školskej záhrade. Aktuálne v nej prebiehajú veľké zmeny. Boli sme sa opýtať pani učiteľky pracovného vyučovania Zuzany Štefaňákovéj, na čo všetko sa môžeme tešiť.

Slávka Sivčáková

TÉMA
učíme vonku

Čo vás viedlo k tomu že ste sa pustili do prerábky školskej záhrady?

Bolo to veľmi spontánne rozhodnutie, hneď na prvej hodine pracovného vyučovania. Stretli sme sa ako nový tím a myslím si, že sme si veľmi sadli NÁPADMI, CHUŤOU DO PRACE A AJ AKO ĽUDIA, a to je veľmi dôležité pre dosiahnutie cieľa.

Kto všetko sa bude podieľať na prerábke záhrady?

Väčšinu prác by sme chceli urobiť so žiakmi A variantu. Sú to veľmi šikovní a pracovití mladí ľudia, ktorí pod správnym vedením vedia robiť veľké veci. Takáto práca bude pre nich dobrým základom pred vstupom na odborné učilište. Ale sú samozrejme pracovné úkony, ktoré ešte nezvládneme ako napr. betónovanie, s tým nám pomôžu majstri OU a žiaci OU, ktorí budú opäť príkladom pre mladších k tomu, čo všetko sa môžu v budúcnosti naučiť.

Aké zmeny nás v školskej záhrade čakajú?

Hlavnou zmenou bude bezbariérový vstup a vyvýšené záhony pre imobilných žiakov. Ďalej oddychová zóna s bylinkovými záhonmi a výučbovými tabuľami, ale nejdem prezrádzať všetky detaily. Určite sa máte na čo tešiť. Bude to opäť niečo nové a zaujímavé na obohatenie vzdelávacieho procesu našich žiakov.

Školský kompostér

V školskej záhrade pribudol nový kompostér. Na jeho výrobu sa použili staré drevené palety. Je to skvelý nápad, pretože biologického odpadu máme v našej záhrade a v areáli školy naozaj dostatok. Teraz budeme môcť pripravovať kvalitný kompost do našej novej záhrady. redakčná rada

Naše kolegyně na vzdelávaní

“Vzdelávanie je jediný poklad, ktorý môžeš vziať so sebou, kamkoľvek pôjdeš.” Eurípidés

Tento citát nám pripomína, že vzdelanie je trvalou hodnotou, ktorá nás sprevádza po celý život. Je to niečo, čo nikto nemôže odobrať, a čo nám otvára dvere k novým možnostiam a poznatkom. Učitelia majú kľúčovú úlohu pri pomáhaní svojim žiakom získať tento neoceniteľný poklad.

Počas prázdnin sa 96 učiteľov z celého Slovenska zúčastnilo úvodného školenia Programu Koordinátorov digitálnych kompetencií. Záujem získať nové poznatky a rozvíjať svoje digitálne zručnosti prejavila aj pani učiteľka Mgr. Veronika Polhorská.

Mgr. Miroslava Kvaková a Mgr. Veronika Polhorská sa zúčastnili prednášky v Žiline na tému umelej inteligencie vo školstve. AI vzdelávanie - je využitie umelej inteligencie a strojového učenia na zlepšenie procesu vzdelávania. Ide o vytváranie inteligentných nástrojov a systémov, ktoré pomáhajú študentom a učiteľom lepšie sa učiť.

V dňoch 18.-20.9.2023 sme sa zúčastnili vzdelávacieho kurzu „Školy v oute“ zameraného na tému vyučovania vonku vo Vzdelávacom centre Zaježová. Hlavným cieľom jesenného stretnutia bola výmena skúseností s učením vonku, ktoré sme nadobudli počas minulého roka, príprava podkladov pre inšpiratívne metodiky o učení vonku v prepojení so vzdelávaním o klíme v rôznych predmetoch, vzájomná podpora pri testovaní nových prístupov v oblasti učenia vonku, zážitkové aktivity podporujúce komplexnosť vnímania učenia vonku a tímbuilding. Kurz bol zameraný na vzdelávanie v oblasti klimatických zmien a malo podobu dobrodružno-vzdelávacieho programu. Absolvovali sme rôzne praktické aktivity, ktoré môžeme využiť vo vzdelávaní aj v našej škole. Veľký úspech sme zaznamenali pri prezentácii našej internej metodiky, ktorú sme so všetkými pedagógmi vytvárali v minulom školskom roku ako podklad pre vyučovanie vonku. Vzdelávanie bolo veľmi podnetné a v praktickej rovine sme si odskúšali rôzne aktivity, ako sa učiť vonku. Mgr. Alžbeta Graňáková, Mgr. Margita Iskierková

Oznamujeme Vám, že sme mali výnimočnú príležitosť byť súčasťou Erasmus Day, ktorý organizovala ZŠ Zakamenné. Prednáška bola zameraná na praktické ukážky zamerané na obnovu vyučovacích metód, inováciu anglického jazyka, rozvoj komunikačných zručností. Jedným z vrcholov podujatia boli skupinové diskusie, kde sme mali možnosť vymeniť si nápady s ostatnými pedagógmi a poučiť sa z ich skúseností. Celkovo bol Erasmus deň veľmi úspešný a sme vďační za možnosť byť jeho súčasťou. Z podujatia sme odchádzali s pocitom inšpirácie a motivácie implementovať nové vyučovacie stratégie, ktoré sme sa naučili, do našej každodennej praxe. Dúfame, že aj v budúcnosti budeme pokračovať v účasti na takýchto vzdelávacích podujatiach, aby sme ďalej zlepšovali naše vyučovacie metódy a poskytovali našim študentom to najlepšie vzdelanie.

Mgr. Veronika Polhorská

Návšteva na
ministerstve životného
prostredia SR

V školskom roku 2023/24 sme vstúpili v škole do projektu YRE reportéri. V tomto projekte sa venujeme enviromentálnym témam, ktoré spracúvame do podoby videí, článkov, alebo prostredníctvom fotografií. Svoje príspevky posielame do národného kola súťaže, a tie výherne postupujú až do medzinárodného kola. Za našu školu sme v medzinárodnom kole uspeli s fotopríbehom o zbieraní odpadu v lokalite Príslop, ktorého autorom aj realizátorom je náš žiak A. Zjavka. Mgr. Miroslava Kvaková

17. 10. 2023 boli výhercovia pozvaní na ministerstvo životného prostredia SR spolu s učiteľmi, ktorí nás sprevádzajú v oblasti ochrany životného prostredia. Pán minister Milan Chrenko nás prijal s radosťou a zaujímal sa o čom boli naše výherné príspevky. Porozprávali sme mu ako sme začínali, o témach našich reportáží, ktorými boli napr. cigaretové ohorky, billboardy a zbieranie odpadu. Poradil nám, ako by sme mohli ďalej pokračovať v našej práci, o čom by sme mohli písať, aby sa k zmene pridali aj ostatní. Pán minister bol veľmi ochotný, ľudský a empatický. Dokázal nás v pokoji vypočuť a ďalej nám poradiť, ako pokračovať v našej zanietenosti k ochrane prírody a všetkých nás povzbudil, aby sme v tom pokračovali naďalej, aj keď on vo svojej funkcii onedlho už nebude. Aj my sme mu položili zopár otázok, na ktoré nám odpovedal, že sa tým bude zaoberať už jeho nástupca. Program pokračoval odovzdávaním cien mladým reportérom a spoločným fotením s ministrom. Návštevu sme ukončili pri kávičke, palacinkách a jablkovej štrúdlí. Andrej Zjavka

Prezradíme Vám jedno tajomstvo, v našej škole máme naozajstnú pani spisovateľku. Je ňou naša pani učiteľka zo škôlky Erika Vojteková. Kniha, ktorú napísala sa volá: **Príbehy škriatkov z Oravy**, preto sme sa ponáhľali urobiť s ňou rozhovor.

Marián Marcinka

Rozhovor
s pani spisovateľkou
Erikou

Čo vás motivovalo k napísaniu knihy?

Najprv som vyrobila škriatkov, lebo šijem rôzne takéto látkové bábiky. Potom sa ku mne dostala knižka o banských permoníkoch z Banskej Štiavnice a Kremnice. Na základe tohto podnetu prišla myšlienka, že by som spojila mojich ušitých škriatkov s regiónom Orava. Predstavila by som jednotlivé obce a mesta trošku rozprávkou formou, kde polovička príbehu je pravda a polovička je ako rozprávka, aby to bolo lepšie čitateľnejšie pre mladšie deti nielen pre veľké.

Prečo ste si ako tému knihy vybrali Oravu?

Pretože región Orava je moja srdcová záležitosť. Narodila som sa tu, vyrastala som tu a momentálne tu aj žijem a pracujem. A myslím si, že o tomto krásnom regióne je stále napísané málo. Tak som túto tému doplnila z môjho uhla pohľadu a myslím si, že je to spracované zaujímavé a pútavo pre všetky vekové kategórie. Na krste knihy, ktorý bol v Zuberici v múzeu oravskej dediny, som poprosila najstaršiu generáciu, aby pri čítaní knihy svojim vnúčatám doplnili príbehy o svoje životné skúsenosti, alebo skúsenosti svojich rodičov.

Vašimi hlavnými hrdinami knihy sú škriatkovia, prečo práve tieto postavy?

Ja mám rada lesné rozprávkové bytosti ako sú škriatkovia, lesné vily, duchovia lesa a stromov. Myslím si, že škriatkov si vie predstaviť každý, preto sa sa mi zdalo, že to budú skvelí hlavní hrdinovia.

Kde ste hľadali inšpiráciu?

Prvotná myšlienka boli moji ušití škriatkovia, potom kniha o permoníkoch. Vtedy som si pomyslela, že by som to mohla spojiť s našim regiónom. Veľa inšpirácie získavam v prírode, tá je pre mňa najväčším zdrojom, pretože nám dáva neskutočne veľa podnetov do všakovakej práce.

Ako dlho vám trvalo napísanie knihy?

Túto knihu, alebo celú túto tvorbu, pretože to nie je len samotná kniha, ale je k tomu ešte drevené divadielko, ručne robení škriatkovia a takisto sú k tomu kreslené príbehy vo formáte A3. Toto cele s kontrolou gramatiky, fotografovaním miest a obci mi trvalo dva roky.

Správičky z našich tried

Hurá. A zasa sme v škole. Tešíme sa na nové aktivity, ktoré na nás tento školský rok čakajú.

Mgr. Katarína Joštiaková

Prvaci stolári sa začínajú na praxi učiť pracovať s drevom. Pán majster im dal úlohu, píliť drevo po vyznačenej čiare.

Sebastian Feranec

SUPER

V I.BV pracujeme usilovne ako včielky. Maľujeme, učíme sa písmenka, počítame a pracujeme na interaktívnej tabuli.

Mgr. Lenka Chudjaková

Správičky z našich tried

Na pracovnom vyučovaní si aj chlapci vyskúšajú pečenie. A úplne najlepšie je to na konci, keď si môžu zamaškrtiť, a to čo si upiekli aj zjesť.
Mgr. Zuzana Štefaňáková

V škole sme mali kurz účelových cvičení, kde sme si ukázali a vyskúšali ako pomôcť pri ohrození života a záchrane človeka. Chceme sa s vami podeliť o informácie, ktoré sme sa dozvedeli, a ktoré Vám môžu pomôcť zvládnuť takúto situáciu. Dôležité je, si pamätať tieto telefónne čísla 112 - celý záchraný systém, 155 - rýchla zdravotná pomoc. Pri poskytovaní prvej pomoci je dôležité zachovať týchto 5 T - ticho, teplo, tekutiny, tlíšenie bolesti, transport.

Vysvetlili sme si zásady správneho poskytovania informácií pri volaní na číslo tiesňového volania 112: Pri telefonáte oznamujeme : Čo sa stalo (druh udalosti, aké sily a prostriedky je potrebné vyslať). Kde sa stalo (obec, objekt, lokalita, okres, kraj). Komu sa stalo (postihnutí, poškodenie majetku, ohrozenie životného prostredia). Kedy sa stalo (dátum a čas). Potom poskytneme ďalšie doplnkové informácií: kto volá, uvedenie telefónneho čísla pre spätné volanie) Hlavné zásady poskytovania Prvej Pomoci sú nasledovné: bezpečnosť pri poskytovaní prvej pomoci (záchranca, postihnutý), zhodnotenie situácie, zhodnotenie úrazu alebo ochorenia, volanie odbornej pomoci (112, v prípade len zdravotného problému linku 155), poskytnutie prvej pomoci, odovzdanie postihnutého odbornej pomoci (zložky IZS). Ďalej sme mali dopravnú výchovu, kde sme si hovorili, ako sa správať na cestách, ako kráčať po chodníku ako chodec a na cestách ako vodič .Povinnosťou každého chodca je mať reflexné prvky odrazky, vestu, topánky a pod. A vodič má dodržiavať všetky značky a pravidlá. Za nedodržanie týchto značiek a predpisov hrozí vodičovi pokuta a za opakované porušenie hrozí odobratie vodičského preukazu.

Na záver sme si zahráli futbal a po ňom bolo vyhodnotenie. Bolo nám super. Ďakujeme organizátorke p. učiteľke Dulíkovej za organizáciu, zdravotnej sestry Adke za podrobné ukázanie a vysvetlenie zdravotnej pomoci a p učiteľovi Raticovi za dopravné školenie. Všetkým ďakujeme za super deň.
autor: Andrej Zjavka

Kurz účelových cvičení

Prvý deň - teoretická príprava

Deň zdravej výživy

Deň zdravej výživy sme otvorili teoretickým vyučovaním. Čakali nás aktivity pri ktorých sme spoznávali hlavnú potravinu - zemiak. Chceli sme ukázať, že zemiak si zaslúži našu pozornosť, pretože je aj skvelou voľbou v boji proti klimatickým zmenám. Využívanie lokálnych potravín znamená veľkú pomoc pre súčasnú dobu. Počas prvého dňa sa zemiak stal súčasťou kreatívnej tvorby. Žiaci zo zemiakov vyrábali rôzne postavičky, ježkov a panáčikov. Vyskúšali si pečiatkovanie zemiakovými pečiatkami. Pracovali tematickými pracovnými listy, strihali a maľovali. Aké vedomosti o zemiakoch máme preverili zábavne kvízy kahoot a Plickers.

redakčná rada

Druhý deň - praktická príprava

Druhý deň sa niesol v znamení priprav jedál, ktoré sme sa mali ponúkať počas hlavnej prezentácie. Kým teda na stôl prišli všetky zemiakové maškrtky, predchádzalo tomu veľa práce: umývali sa zemiaky, škrabali, varili, miešali s inými ingredienciami. Jeden z receptov vám predstavujeme.

Deň
zdravej
výživy

Zemiakové šúľance s makom

500 g zemiakov uvaríme v šupke. Vychladnuté ošúpeme a najemno nastrúhame do misky. Trochu osolíme, pridáme 1 surové vajíčko a 200 g hrubej múky. Zamiesime cesto. Sformujeme ho do valca. Z valca si odrežeme kúsok cesta asi 4 cm, z ktorého vyformujeme valček asi 1 cm hrubý. Ten si pokrájame na kúsky, z ktorých tvoríme šúľance. Hotové šúľance si dáme na tácky, aby sa ľahšie prenášali do vriacej vody, v ktorej ich budeme variť. Dáme si variť vodu s trochou soli. V ďalšom hrnčeku si rozpustíme maslo. Vkladáme ich do vriacej vody a varíme kým nevyplávajú na povrch. Uvarené vyberieme sitkom a pridáme k rozpustenému maslu. V miske zmiešame mletý mak s práškovým cukrom, ktorým posypeme uvarené šúľance.

Pozrite, ako sme si užili aktivity a prípravy na Deň zdravej výživy. **Rozprávka o zemiaku** vznikla pri práci so zemiakmi. Každý žiak mal svoj zemiak, ale jeden z nich priniesol zemiak, ktorý sa na prvý pohľad javil iným a odlišným, možno aj "škaredým" od ostatných. Tento výnimočný zemiak sa stal základom pre príbeh o dôležitosti prijímania odlišností a kráse, ktorú môžu tieto odlišnosti prinášať do sveta.

Tretí deň - prezentácia

Deň
zdravej
výživy

Projektové vyučovanie s témou zdravej výživy sme ukončili prezentáciou našich výrobkov. Predstavili sme ostatným spolužiakom, učiteľom a hosťom, že zemiak nie je obyčajná potravina, ale môže mať mnoho podôb. Ako lokálna potravina hrá dôležitú úlohu v našom stravovaní, a tak si zemiak zaslúžil aj vlastné divadelné predstavenie. Malí škôlkari nám ukázali, akí šikovní kuchári sú. Žiaci praktickej školy nás zoznámili s históriou príchodu zemiakov na Slovensko. Potom už nasledovala prezentácia toho, čo všetko sme dokázali zo zemiakov uvariť. V každom zo školských altánkov mohli hostia, žiaci a zamestnanci ochutnať rôzne druhy zemiakových dobrôt. Na svoje si prišli všetci, milovníci sladkého, ktorí mohli vyskúšať šúľance, zemiakové knedličky, či dokonca rôzne koláče zo zemiakového cesta. Ako nám prezradil Oliver Joaquim "Zo slaných zemiakových jedál sme ponúkali napr. strapačky, kapustnicu so zemiakmi, rôzne druhy zemiakových nátierok, tradičný zemiakový šalát a iné dobroty." Andrej Zjavka: "Na našom ohnisku sme vyprážali zemiakové placky." Sprievodnými aktivitami bolo podávanie bylinkových čajov, priamo od babyčky bylinkárky: "Na každý neuh existuje nejaká bylina". povedala nám. Pozrieť sme mohli aj pána košíkára, ktorý nám ukázal svoje hobby a predviedol nám ako sa pletú rôzne košíky z prútia vrbiny, aby sme mali do čoho zemiaky pozbierať. Netradičnou a zaujímavou aktivitou bolo vyrezávanie do dreva motorovou pílou. Takto u nás vznikla krásna socha sovy. Pre menších kamarátov boli pripravené zaujímavé aktivity ako pečiatkovanie zemiakovými pečiatkami, pretekanie so zemiakmi, triafanie zemiakmi do košíka. Dokonca sa naše pani učiteľky Lujza a Mária zmenili na vrecia zemiakov, len aby zábava bola ešte väčšia.

Ľudí bolo veľa, ale za to atmosféra bola fantastická a priateľská. Pozrieť nás prišli aj študenti z Gymnázia Antona Bernoláka. Tešili sme sa, že pozvanie prijali aj členovia oravského záchraného systému. Dokonca sme si zatancovali si pri skvelej hudbe. Bolo nám výborne, vďaka super úžasnému kolektívu učiteľov, žiakov a vedeniu školy. Takéto akcie nás všetkých posúvajú vo vzájomnom porozumení, empatii, ľudskosti a láske k druhým. Veľké Ďakujem patrí pánovi prútikárovi, ktorý nám ukázal, čo je jeho hobby práca - pletenie rôznych výrobkov z prútia vrbiny. Ďakujem patrí všetkým, ktorí túto spoločnú akciu zorganizovali.

Andrej Zjavka

“ Adaptácia
na školské prostredie
v C variante ”

Moja práca s
tabletom

Relaxujeme v
snoezelen

Triedim farby

Moja
kreativita

Rozvíjam si
motoriku

Ja jabĺčka
triedim...

Zvuky
zvieratiek ma
vždy rozveselia

Ja jabĺčko aj
ochutnám.

... a ja ich
kreslím.

Jeseň pani
bohatá....

Poznávam
zeleninu

Opäť prišiel september a naši žiaci sa vrátili do školských lavíc. Zvíтали sme sa s tými, ktorí už navštevujú našu školu niekoľko rokov a tiež sme privítali nových žiakov, ktorí nastúpili do prípravného ročníka. V septembri sme práve pre nich pripravili aktivity, ktoré im pomohli začleniť sa do „našej céčkarskej rodiny.“ Veríme, že tento školský rok bude pre všetkých úspešný a plný radosti.

O Guľkovi Bombuľkovi

Starká našla vlnenú rukavicu, ale pretože bola iba jedna, spárala ju, „vlnu navinula na pradienko a vyprala. Keď už pradienko uschlo, založila ho vnučke na ruky a začala zmotávať kľbko. Kľbko bolo najprv malé ako orech, ale veselé, až sa tak červenalo v starkiných rukách.“

“ Z tvorby
našich žiakov “

Vnučke sa malé kľbko páčilo a tešila sa, keď videla, ako rastie. Keď už bolo veľké ako pomaranč, nazvala ho Guľkom Bombuľkom. „Bombuľko, že je ako bombuľa a Guľko, že sa vie guľáť.“ /strana 6/ Chcela z neho uplietť papuče pre svoju bábiku Zuzanku, ale to Guľka Bombuľka náramne urazilo, vyšmykol sa jej z ruky a zagúľal sa pod skriňu. Darmo ho všetci hľadali. Ani mačke Líze sa nepodarilo ho nájsť. Keď ho prestali hľadať, ušiel Guľko Bombuľko otvorenými dverami na chodbu a z chodby na dvor.

Dvor bol veľký a zbehli sa okolo neho sliepky a vykrikovali, že našli dáždovku. Guľko sa ich nebál, lebo vedel, že na jedenie nie je súci. Tak sa im prihovril a dozvedel sa, že jedna sliepka sa volá Krákorka Dorka a druhá Pipka. A tiež, že sú užitočné, lebo znášajú vajíčka. Guľko Bombuľko nemal ešte ubytovanie, a tak ho pozvali k nim do kurína, ale Guľko Bombuľko nevedel vyliezť po rebríku, a tak sa začal obzerať po vhodnejšom byte. Na prízemí. Sliepočky sa rozhodli, že ho zavedú ku Rexovi. „Breše, ale nehryzie,“ povedala Pipka. „Podťe, Guľko Bombuľko, ja vás k nemu zavediem.“

Guľko Bombuľko sa začal zoznamovať s obyvateľmi dvora. Bol tam „strýko Kiko“, veľký kohút s krásnym hlasom, ktorého pieseň vraj už nahráli aj na gramofónovú platňu. Obyvatelia dvora boli na neho hrdí. Aj Guľkovi Bombuľkovi sa páčila. Sivý holub Bielohlávok mu predstavil svoju ženu a dve dcéry. Hus Agáta, ktorú všetci volali „teta Gagatka“, chceli tiež priviesť svoje deti, ale ešte sa nevyliahli.

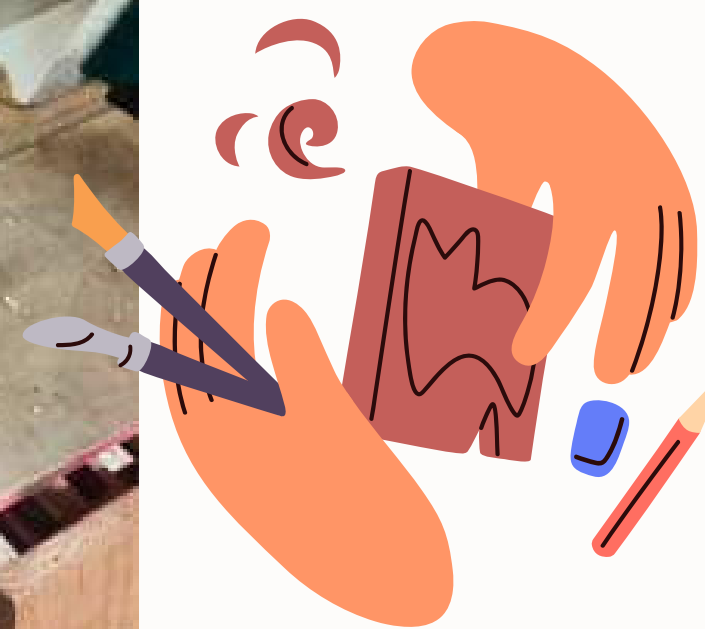
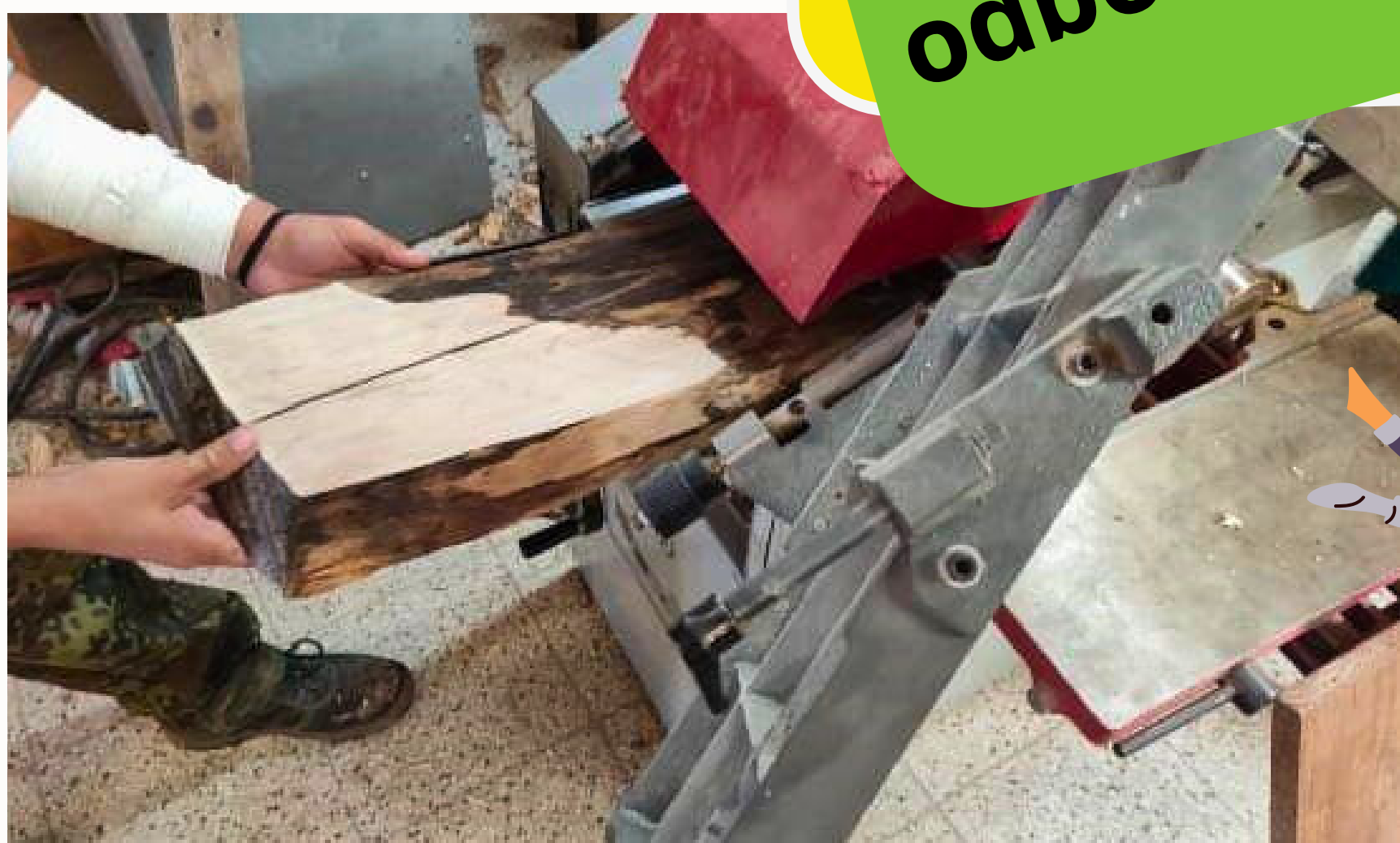
Mačka Líza bývala v kuchyni pri sporáku a s obyvateľmi dvora sa nekomarátala.“ Ale rada sedávala na obloku, čistila si srst' a pozorovala, čo sa deje vonku. Videla, ako sa Guľko Bombuľko rozdáva a hnevala sa, že ušiel. Rada by si z jeho vlny spravila sedačku. Ale na to by potrebovala oveľa viac vlny ako len kúsok a na Guľka Bombuľka dával pozor silný Rexo. Rexo Lízu nemal rád. Ale ani ona jeho. Guľko Bombuľko naletel prefíkanej mačke Líze, že sa s ním bude hrať. Ale ona ho len odlákala od Rexa, uchmatla mu kus vlny a utiekla, keď vrabec Čičo zbadal, že Guľko Bombuľko je už maličký ako orech. Zavolať pomoc a Líza musela zutekať.

Vrabec Čvirko spadol do studne. Ale Guľko Bombuľko mal nápad. Teta Bielohlávka ho držala za chvost a on sa skotúľal do studne. Ranený Čvirko sa chytil zobáčikom červenej vlny a všetci spoločne ho vytiahli na svetlo. „Ty lapaj nezbedný!“ hneval sa otec Čviro „Stále ťa treba len zachraňovať! Pozri, Guľko Bombuľko sa pre teba celkom pomínul!“ Všetci boli veľmi smutní. Vtom sa na dvore objavila vnučka a uvidela červenú vlnu z Guľka Bombuľka. Rýchlo začala zmotávať vlnu. „Ty Guľko!“ prihovárala sa mu. „Čo si mi ušiel? Koľko som sa ťa nahľadala!“

Na praxi sme začali vyrábať lopáre z dreva. Najpr sme museli nájsť vhodný materiál, ktorý sme museli ohobľovať.

“ Naša práca na odbornom výcviku ”

Po hobľovaní sme vybrúsili plochu, aby bola rovná a hladka, aby tam neboli cítiť žiadne zostatky.

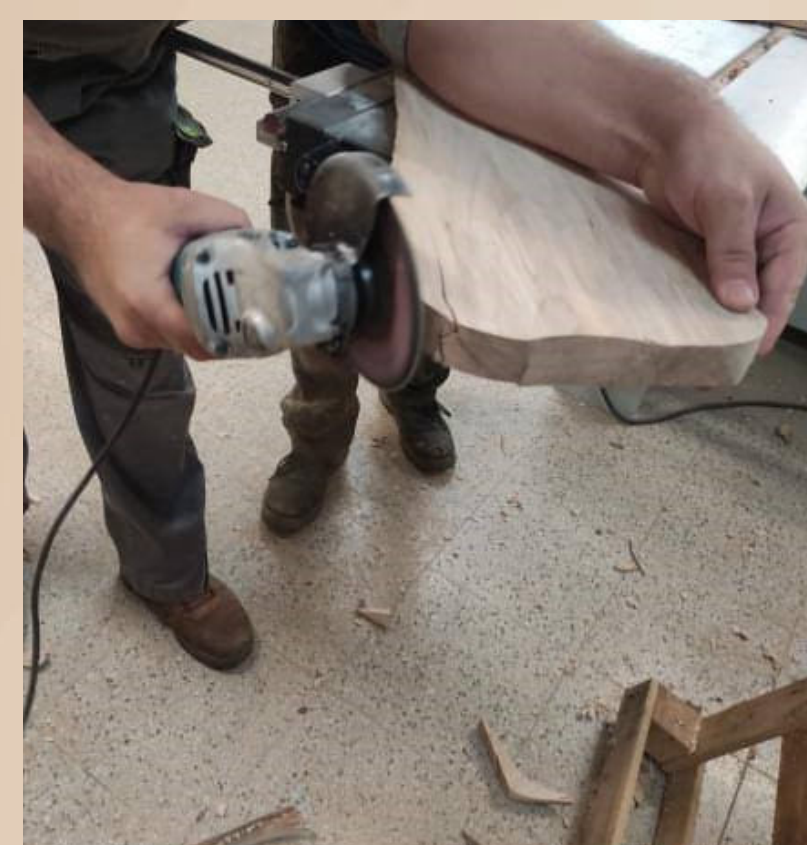
Po vybrúsení materiálu sme si nakreslili na materiál tvar lopáru. Potom sme tvar vypílili.

Keď je lopár vyrezaný ešte bolo potrebné urobiť dieru na rúčku. Otvor sme vybrúsili, aby bol hladký.

Nakoniec nám majster pomohol obrúsiť hrany na brúske, aby na lopári nebolo cítiť triesky.

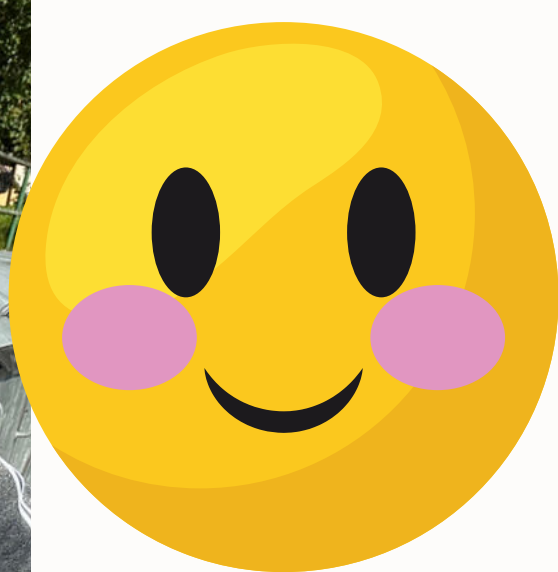
Dobrá práca

Triedime odpad

Eko okienko

O triedení odpadu sa píše a hovorí v dnešnej dobe často. Napriek tomu, keď sme boli odnieť odpad do našich kontajnerov, ostali sme prekvapení. V kontajneri na plasty okrem plastového odpadu bolo plno vecí, ktoré tam nepatria. Preto sme s reportérmi pripravili obrázky, čo kde patrí a čo nie a pripevnili sme ich ako pomôcky na kontajner. Návod je aj v obrázkovej forme. Aj na stránkach nášho časopisu si zopakujme správne triedenie odpadu. redakčná rada

Noviny, časopisy, zošity, listy, kancelársky papier, papierové vrecká, krabice z tvrdého papiera, kartóny, obálky, letáky, katalógy, plagáty, pohľadnice, zakladače, baliaci a krepový papier, papierový obal a pod.

Obaly od nápojov, tzv. tetrapaky, papierové obaly obsahujúce zvyšky jedál, voskovaný papier, papier od lepiacich štítkov, obaly, napr. z dezertov, ktoré majú vnútorný oddeľovač na bonbóny z plastu, použité hygienické potreby, kartóny z vajíčok, rolky z toaletného papiera, knihy.

PAPIER

Nevratné sklenené fľaše, sklenené poháre, poháre od kompótov, sklenené obaly od kozmetiky, kávy a pochutín bez plastového vrchnáka, sklenené vázy, črepy

Zrkadlá, tabuľové sklo, žiarovky, plexisklo, porcelán, keramika

SKLO

Odpad, ktorý nemôžeme roztriediť patrí do komunálneho odpadu, ktorý končí na skládkach. Snažme sa o dôslednú separáciu odpadu, aby ho čo najmenej končilo práve tu. Ani do komunálneho odpadu, ale nepatrí všetko. Elektroodpad, nebezpečný odpad, drobný stavebný odpad a veľkorozmerný odpad patrí na zberný dvor.

Triedime odpad

Eko okienko

Obaly od nápojov, tzv. tetrapaky, číre a farebné fólie, tašky, vrecká, vedrá a fľaštičky od kozmetických a čistiacich prípravkov, vrecká od mlieka, prepravky fliaš; fľaše od nápojov, sirupov, rastlinných olejov; obaly od sladkostí, téglíky od jogurtov a rôzne plastové nádoby a hračky, poháriky z automatov a iné plastové nádoby; obaly kozmetických výrobkov a pod

PLASTY

Znečistené obaly (chemikáliami či priemyselnými olejmi), podlahové krytiny, guma, molitan, znečistené fólie zo stavieb a pod.

Konzervy, plechovky od nápojov, kovové vrchnáky z fliaš a pohárov, kovové uzávery, aleobaly, uzávery z jogurtov, kovové súdky.

Kovové obaly kombinované s inými materiálmi, kovové obaly znečistené nebezpečnými látkami (od farieb, benzínu, lepidla, olejov, sprejov).

KOV

Šupky z ovocia a zeleniny, čajové vrecúška, ovocie, zelenina, kvety, odpad z verejnej zelene, lístie, tráva, záhradný odpad ako burina, zvyšky zo zberu plodín, zhnité ovocie, zemina, konáre, piliny, drevná štiepka, hobliny, rolky z toaletného papiera, kartóny z vajec.

BIOODPAD

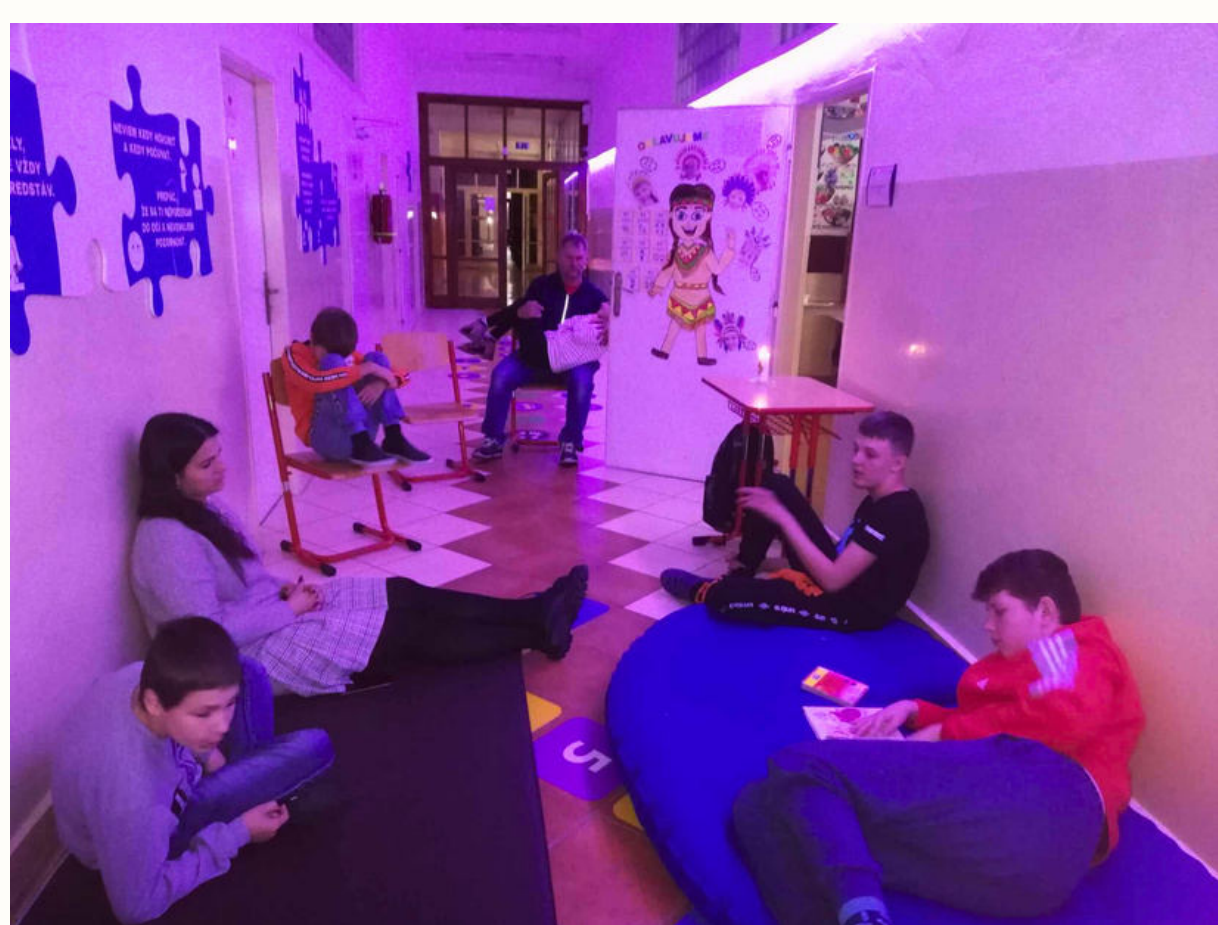

Zvyšky mäsa, ryby, mliečne výrobky, jedlé oleje a tuky, piliny z drevotriesky, uhynuté zvieratá, chemicky ošetrené zvyšky, trus mäsožravých zvierat.

Milión detí sa modlí ruženec

Aj v tomto školskom roku sme sa zapojili do modlitbovej výzvy Milión detí sa modlí ruženec za pokoj vo svete. Niektorí žiaci učebného odboru kuchár z 1. KU a 2. KU sa premodlievali cez školský rozhlas. Ostatní žiaci si našli miesto, kde mohli pokojne počúvať rozhlas a pridať sa k spoločnej modlitbe ruženca.

Aj my sme IT

Učíme sa s Kitronikom

V minulom školskom roku sme sa zoznámili s micro:bitmi. Naučili sme sa ich programovať a užili sme si s nimi veľa zábavy. Písali sme svoje mená, používali sme ich ako kocky, alebo nám pomáhali dokonca zlepšovať naše priateľstvá. V tomto školskom roku nám pribudol k micro:bitu aj kitronik, Ide o robotické autíčko, ktoré sa ovláda práve cez micro:bit. Našou prvou úlohou bolo autíčko zostrojiť a nebolo to vôbec jednoduché. Súčiastky a jeho časti sú veľmi maličké. Aj keď sa naše prsty potrápili, nakoniec sme to zvládli. Teraz sa už tešíme, ako budeme na ďalších hodinách autíčko programovať. O tom vám napíšeme v ďalšom čísle časopisu.

kolektív žiakov 3. A , 7. A a 10. AU

Ukáž mi svoj poklad

pokračujeme v eTwinning projekte

Krabica od topánok sa môže zdať ako nepravdepodobné miesto na uloženie pokladov, no s trochou kreativity sa môže stať cennou schránkou na dôležité predmety. Pod vedením Mgr. Veroniky Polhorskej a Mgr. Margity Iskierkovej sa papierová krabica premenila na krásnu a zmysluplnú truhlicu, a to vďaka usilovnej práci a obetavosti zapojených žiakov. Do projektu sa zapoja aj partnerské školy zo Slovenska a Čiech, ktoré do zbierky prispievajú vlastnými pokladmi. Je to skvelý spôsob, ako zdieľať vedomosti a nápady a budovať silné vzťahy medzi školami. Truhlica bude slúžiť ako symbol hodnoty, ktorú prikladáme vzdelávaniu, a dôležitosti spolupráce pri dosahovaní našich cieľov. Dúfame, že prostredníctvom tohto projektu inšpirujeme ostatných k objavovaniu nových spôsobov učenia a spolupráce a k objavovaniu skrytých pokladov, ktoré sa ukrývajú v nás všetkých.

Do našich aktivít sme zapojili viacerých žiakov našej školy. Bolo úžasné vidieť, ako sú hrdí na svoju prácu a tešia sa, že mohli byť nápomocní v našom projekte. Dúfame, že budeme pokračovať v zapájaní žiakov do našich budúcich projektových aktivít.

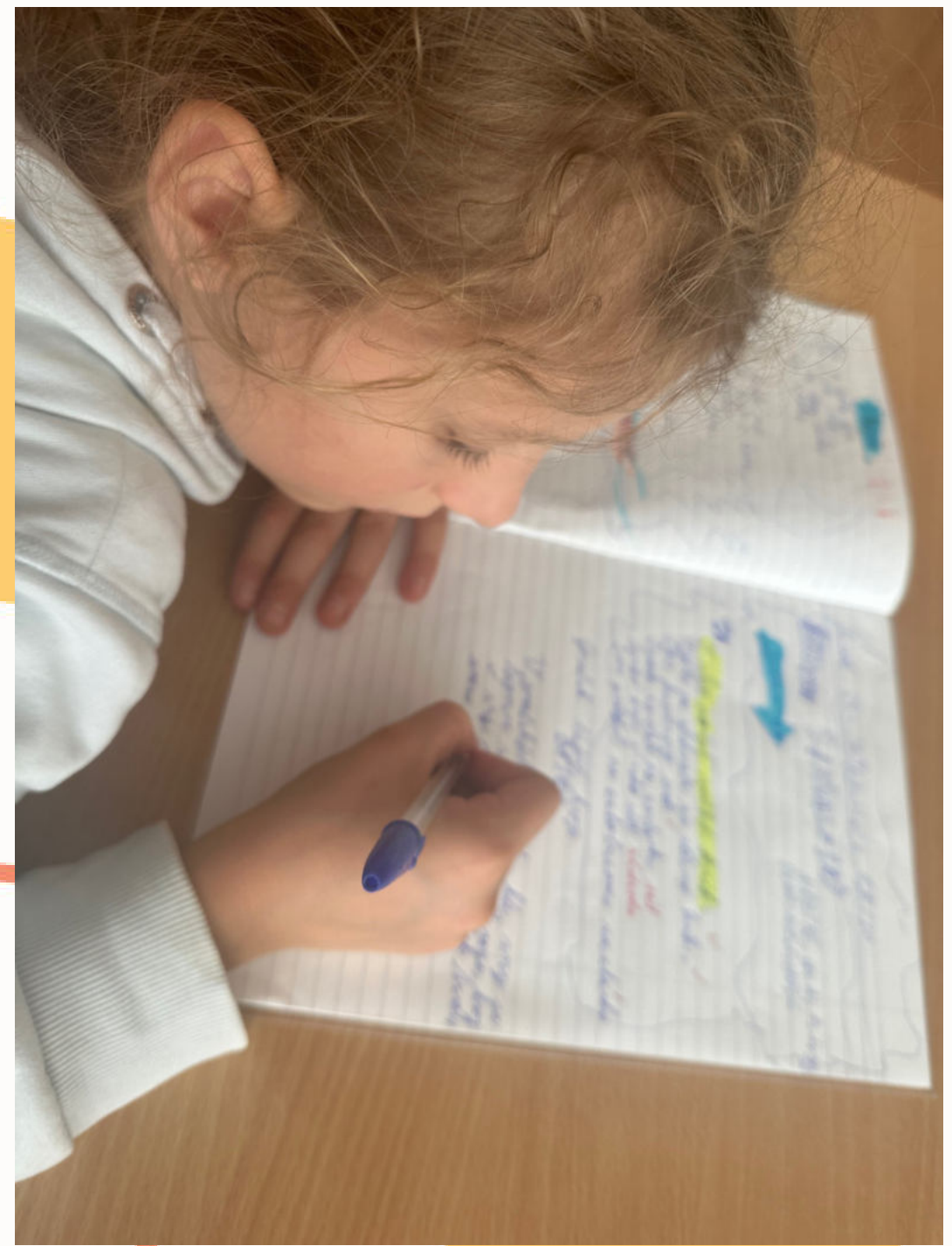

Goralské ľudové kroje básneň

V goralských horách, kde sny sa tajomne snívajú,
Janko a Zuzana, kraj v srdci svojom hľadajú.
Rok trval, umeniu venovali všetku prácu,
vytvorili Goralský kraj - nádhernú krásu.

Zuzana kvety jemné vyšivala s trpezlivosťou a láskou,
Janko drevené ozdoby robil s majstrovstvom a krásou.
Celá dedina zdržala dych pri pohľade na to krásne dielo,
symbol hrdosti a tradícií, od radosti tancovať sa im chcelo.

Ich oddanosť kultúre stala sa pochvalou všade,
lásku k tradíciám, každý si nájde.
Janko a Zuzana, umelci so srdcom plným vášne,
Goralský kraj, naša kultúra, v srdci nikdy nevyhasne.

Okrem vytvorenia našej pokladničky žiaci spoločným úsilím prispeli k vytvoreniu básne. Tú sme tvorili z povesti O goralských krojoch, ktorú pre nás pripravili partneri projektu. Bolo zábavné rýmovať verše. Mali sme tiež možnosť dozvedieť sa viac o histórii a kultúre goralských krojov, čo bolo poučné aj fascinujúce. Celkovo mal projekt veľký úspech a pokladničku a básničku si bude naša trieda vážiť aj ďalšie roky.

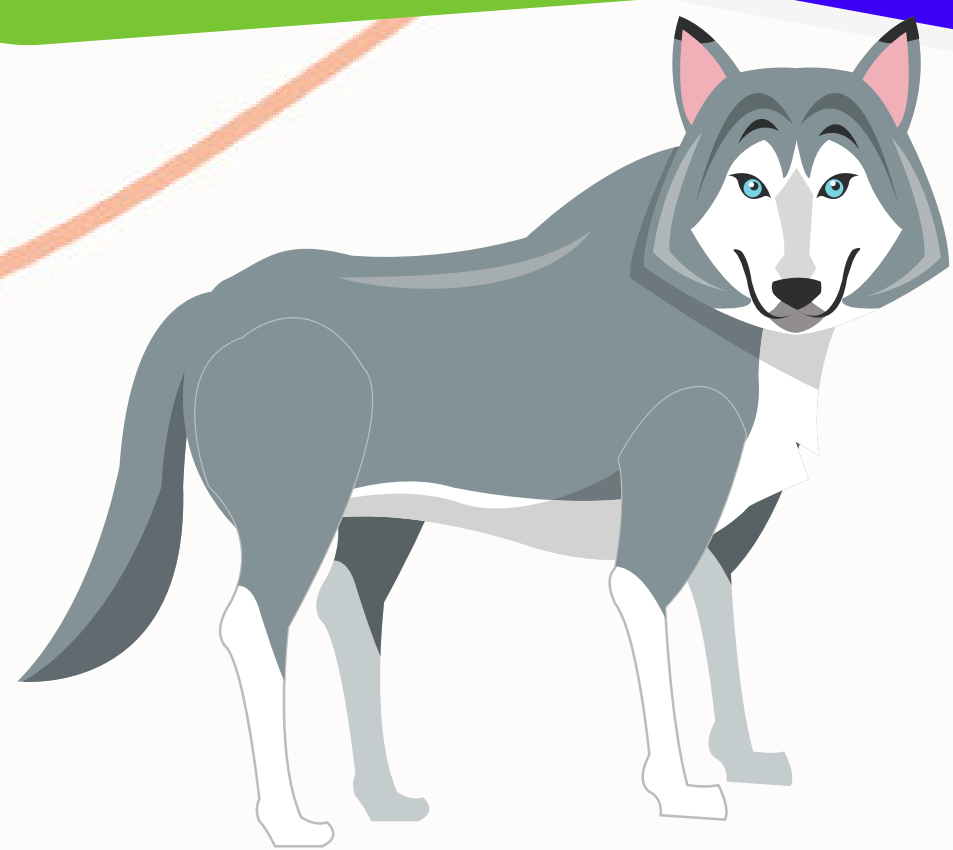
Autor článku: Mgr. Veronika Polhorská

Jazykové okienko

Fox

Wolf

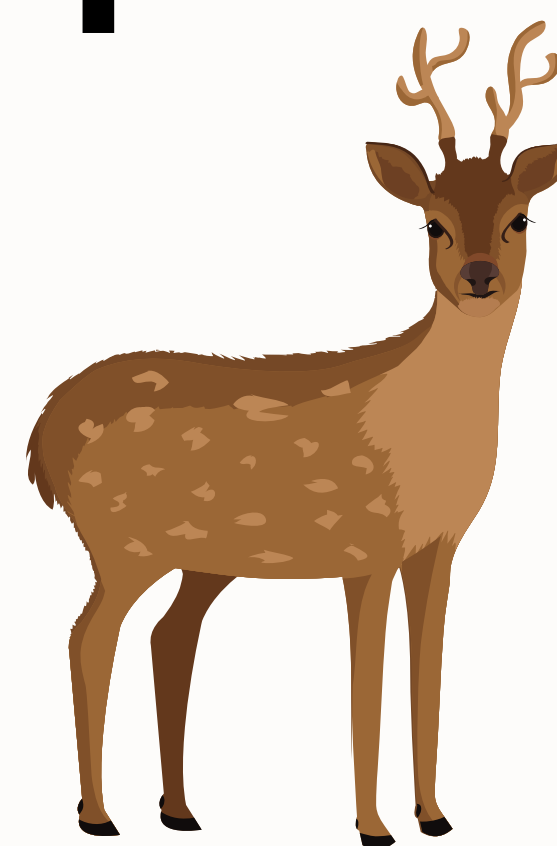
Squirrel

Bear

Owl

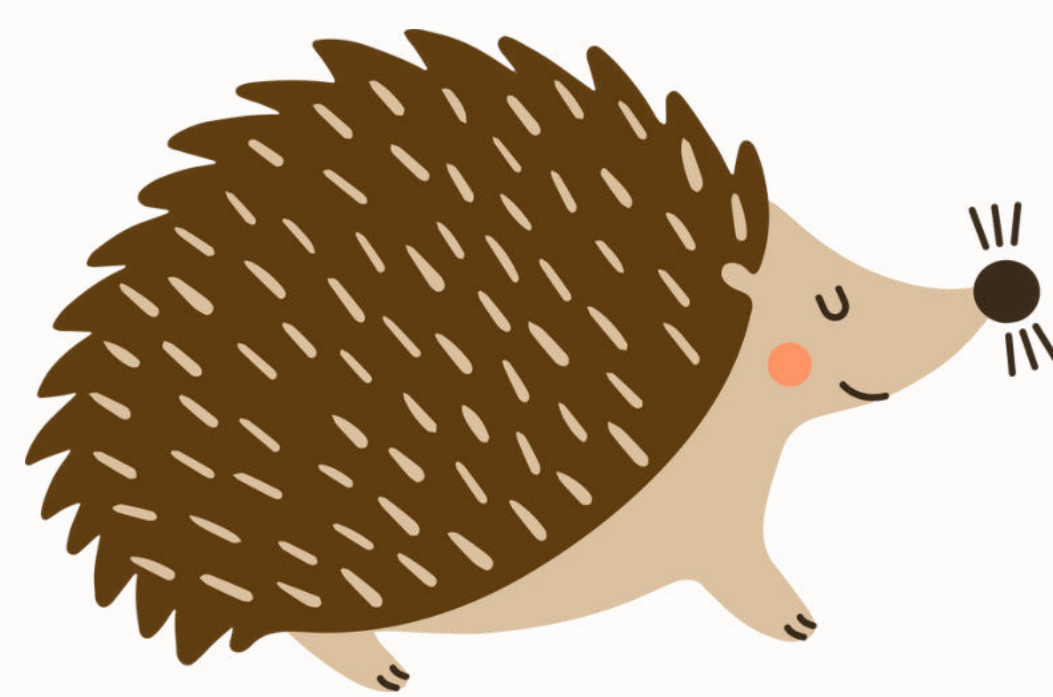
Deer

Snake

Mouse

Hedgehog

Beaver

Woodpecker

Bat

P. učiteľka Deniska: čítali sme so žiakmi O Guľkovi Bombuľkovi, kde je jednou z postáv babka. A tak som sa pýtala, že ako ešte ináč povieme babka. A Venduško povedal: "Senior".

Vtipné hlášky

Pani učiteľka Zuzka: Boli sme vonku na ihrisku pre autistov a zatvorila som bráničku. Marek ju otvoril a hovorí mi: "Nechaj ideme vetrať."

Pani učiteľka Mirka: Na hodine náboženstva sme si rozprávali o prvom svätom prijímaní a ukazovala som žiakom nepremenenu hostiu. Vysvetľovala som im, že to nie je ešte skutočný pán Ježiš, je to iba chlieb, pretože ja nie som pán farár a nemôžem premieňať hostiu na Ježišovo telo. Na to Venduško povedal: "Tak to je taká fejková."

Pani učiteľka Zuzka: Povedala som Adamovi, že by som veľmi chcela vidieť ako sa správa doma. Preto by som chcela byť mucha, aby som zaletela k nemu domov a na to Adam povedal: "Aj ja by som zobral muchoťapku a bolo by po tebe."

ÚSMEVNÍK - časopis žiakov Spojenej školy internátnej v Námestove

Vychádza ako dvojmesačník
Vydáva: SŠI Námestovo,
M. Urbana 160/45, 029 01 Námestovo.
Ročník: druhý
Číslo : 1
september - október 2023

Grafická rada pod lektorským dohľadom

Mgr. Veroniky Polhorskej

Šéfgrafik:

Timotej Žmiják 9.A

Členovia grafickej rady:

Karolína Bugajová 9.A

Annamária Murínová 9.A

Erik jadroň 9.A

Tobias Klinovský 9.A

Kristián Piták 9.A

Lucia Chudá 8.A

Dominik Špigura 8.A

Matej Vonšák 8.A

Vanesa Grobarčíková 7.A

Tomáš Harbut 7.A

Radoslav Puška 7.A

Ondrej Jaroslav Omasta 7.A

Redakčná rada pod lektorským dohľadom

Mgr. Miroslavy Kvakovej

Šéfredaktor:

Andrej Zjavka 1. MU

Členovia redakčnej rady:

Anežka Blažeňáková 1.KU

Tomáš Beťák 1.ST

Sebastián Feranec 1. ST

Daniel Filo Pr.r. OU

Kevin Krzysztof Jasnowski 1.ST

Sofia Jančová 3.KU

Oliver Joaquim 3.KU

Marián Marcinka 1. KU

Slávka Sivčáková 1. KU

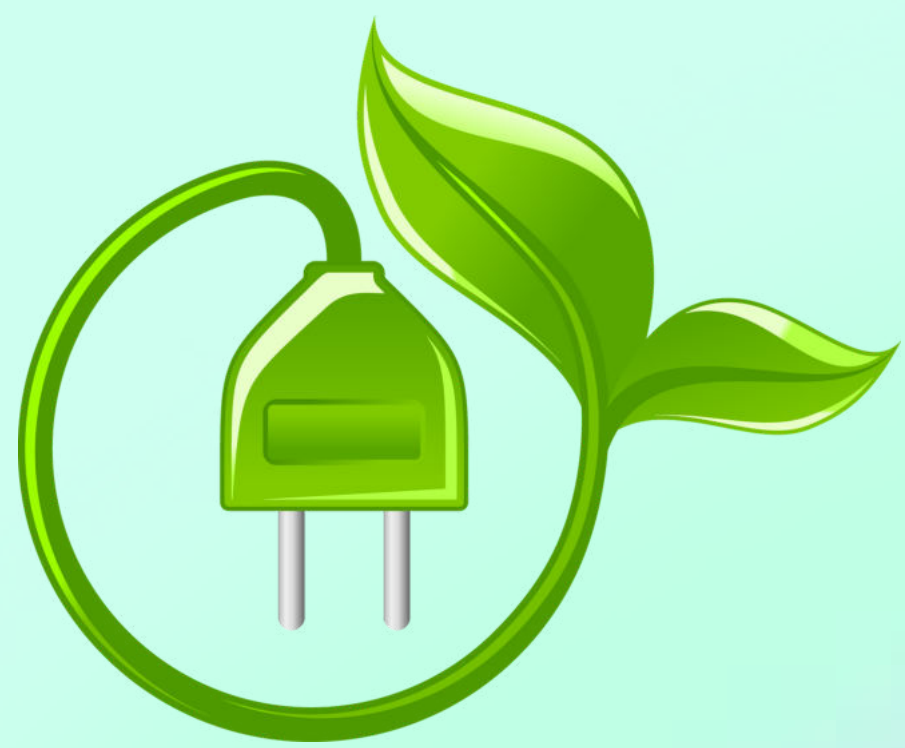
Jazyková úprava

p.uč. Milada Havlíčková

Časopis je vydávaný s podporou nášho vedenia.

Podakovanie patrí učiteľom, ktorí sa podelili o svoju prácu so žiakmi a poslali nám fotografie a texty a tak obohatili náš časopis.

Príspevky do ďalšieho čísla posielajte do **14. 12. 2023** na usmevnik.ssino@gmail.com.

Súťažíme spolu

Tento školský rok sme sa my mladí reportéri rozhodli, že vás pozveme spolu s nami sa zapojiť do výzvy Malý čin pre lepšiu klímu. V každom časopise na vás bude čakať úloha, za ktorej splnenie budete zaradení do žrebovania. Súťažiť môžete ako trieda, ale aj ako jednotlivec. Splnenie úlohy budete dokumentovať prostredníctvom fotografie, ktorú nám pošlete. Súťažné fotografie uverejníme v nasledujúcom čísle časopisu.

Ponúkame Vám tipy, ako šetriť energiu v triede, v kuchynke a v priestoroch našej školy. Ak niektorý z nich vyskúšate, odfotíte sa a súťažnú fotografiu nám pošlite na usmevnik.ssino@gmail.com.

Tipy na každodenné šetrenie elektrickou energiou:

- vypínajte svetlá pri odchode z miestnosti
- oprašujte žiarovky a svetlá
- využívajte denné svetlo, možno stačí len vytiahnuť žalúzie
- počas vykurovania vetrajte na celé okno, nevetrajte na otvorenú vetračku na dlhý čas
- nenechávajte spotrebiče v stand-by režime, ak ich nepoužívate dlhší čas
- pri varení používajte pokrievku na hrniec
- vypínajte rúru pred dopečením jedla
- neumývajte riad pod tečúcou vodou
- keď varíte vodu v rýchlovarnej kanvici napustite do nej len toľko vody, koľko potrebujete
- elektrospotrebiče, ako rýchlovarnú kanvicu, práčku, pravidelne odvápnajte
- odstraňujte námrazu z chladničky a mrazničky
- zbytočne neotvárajte dvere na chladničke
- nedávajte teplé potraviny do chladničky
- vyhnite sa praniu pri čiastočnom naplnení práčky. Práčka sa považuje za plnú vtedy, keď v jej bubne zostane voľný priestor, ktorý pohodlne zaplní päť bez toho, aby ste museli bielizeň stlačiť.

